

Bécsi támogatás magyar roma gyerekeknek

Az *Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány* (CFCF) kapta a bécsi *Unruhe Magánalapítvány* tizenöt-ezer euróval járó idei *SozialMarie díját*. A *Mohácsi Erzsébet* nevével fémjelzett projekt azzal érdemelte ki az elismerést, hogy segített a csörögi roma gyerekek két éve kialakult kálváriáját megszüntetni.

A projekt a zsűri döntése szerint minden tekintetben megfelel az Unruhe alapítvány által alapkövetelménynek tekintett feltételnek: innovatív és kreatív. A bécsi Moser házaspár jóvoltából 2000-től működő alapítvány csakis az ilyen erényeket (is) felmutató szociális elképzeléseket támogatja. Nem árul zsákmacskát: a pályázati kiírás részletesen tájékoztat e feltételről.

A házaspár egy, a családi örökségéből származó jelentős összeget szánt a jótékonyásra. Évekig keresték a támogatás legmegfelelőbb módját, azt a lehetőséget, hogy a szociális célt jobban beillesztik a segítséghez szánt összeget mentesítsék a forrásadó alól. A megoldás a SozialMarie díj, amely nem egyének támogatására, hanem projektek jutalmazására szolgál, ráadásul egybevág azzal a gondolattal is, hogy hosszabttávú „befektetésként” biztonságosabb határfokot ér el.

Az innovációnak sok szempontból kell érvényesülnie – magyarázza Wanda Moser-Heindl, az alapítványtevő. A pályázatokat elbíráló zsűri figyelembe veszi, mennyiben újszerű a projekt témája, a támogatás, avagy segítség módja, a célcsoport, de az is közrejátszhat a kedvező döntésben, ha a pályázatban ismertetett projekt a saját területén újító szellemű vállalkozás. 2009. május 1-jén már ötödször osztották ki a díjakat, összesen 42 ezer euró értékben. Mivel nincs olyan korlátozás, hogy a pályázók csak egyszer kaphatnak támogatást, a díj ma már ösztönzi is a szociális projektekkel foglalkozókat. Vannak visszatérő pályázók, igaz, a zsűri csak a továbbfejlesztett, módosított projekteket veheti figyelembe.

Moser-Heindl szívesen emel ki példákat a korábbi évek nyertesek között. Az ő szívéhez igen közel áll a *Spar élelmiszerlánc* ötlete, amely megvalósítása során a *Volkshilfe* segítségével évente nyolc, fejlődésükben enyhén visszamaradott fiatal tanítanak be olyan könnyű munkára, szellemi vagy testi fogyatéku ellenére számukra nem megterhelő. Ilyen foglalatosság kis jóindulattal minden boltban akad: a zöldségpolcokon az áru elrendezése, például nem igényel különösebb rátermettséget, másrészt van a közelükben olyan személy, aki szükség esetén segít, például ha a vásárlók valamilyen kérdést tesznek fel.

Ugyancsak példaértékű az *Erste Sparkasse* kezdeményezése: a pénzintézet azoknak biztosít számlanyitási lehetőséget, akik valamilyen okból a társadalom peremére szorultak, elvesztették munkájukat, hajléktalanná váltak. Ausztriában bankszámla nélkül szinte lehetetlen a mindennapi élet – miközben egy bizonyos szint alatt a bankok egyfajta önvédelemből szóba sem állnak

a hozzájuk fordulókcal. Ezzel a gyakorlattal szakít az Erste Sparkasse.

Nemcsak gazdasági társaságok, cégek pályázhatnak. Állami, közigazgatási szervek, hatóságok is jelentkezhetnek, ami mindig egy-egy személy döntése. A legjobb példa erre az a felső-ausztriai börtön, amelynek igazgatója a kitoloncolásra ítélt foglyok számára szervez szakmai képzést. A fekete-afrikai, ázsiai menekültek, akiket Ausztria nem fogad be, így valamilyen szakmai képzettség birtokában térhetnek haza – legalább ennyit magukkal vihetnek a vártnál rosszabbul sikerült kalandból.

Az oktatási és más integrációs projektek egyébként is fontos szerepet játszanak a benyújtott pályázatok között – és kétségkívül ez az a terület, ahol a legtöbb esélye van a segítségnyújtásnak. Bár a határokon túlról is fogadnak pályázatot, adminisztrációs okokból egyelőre csakis Bécs 300 kilométeres vonzáskörére érvényes ez a lehetőség. Ez annyit jelent, hogy Magyarország keleti része már nem tartozik bele – holott az alapítványtevő pontosan tudja, hogy itt él a legtöbb rászoruló. Tavaly egyébként több magyar pályázat is volt a nyertesek között. A roma gyerekek oktatásában szerepet vállaló roma mentorok képzését megvalósító *Roma help Roma* ötezer euróval járó harmadik díjat kapott. Az ezer eurós díjak egyikét a fogyatékosokkal foglalkozó, őket textilhulladékok újrahasznosításával munkához juttató pécsi „*Retextil programnak*”, egy másikat pedig annak a kezdeményezésnek ítélték, amely a *békéscsabai, bicskei és debreceni menekülttábor* – nagy traumákat átélt – afrikai női lakóin próbál segíteni, rehabilitáció formájában.

Az első díj tizenötezer, a második tízezer, a harmadik ötezer euró pénzjutalommal jár – emellett tizenkét, egyenként ezer eurós jutalmat is kiosztanak. A díjátadó ünnepséget mindig május 1-jén rendezik meg, jó alkalmat teremtve a sajtónyilvánosságra is. Erre is szükség van, hiszen az érintetteknek, a szociális tervekkel foglalkozóknak tudniuk kell a lehetőségről.

A mostani fődíjjal elismert magyar projekt 2007-ben indult, mivel egy hónappal az iskolakezdés előtt közel harminc csörögi roma származású gyerek számára bizonytalanná vált, hogy valójában hol kezd meg a tanévet. A néhány éve *Sződről levált község* ugyanis képtelen volt oktatási kötelezettségeit teljesíteni, a környező települések pedig nem kértek a csörögi cigánygyerekekből. Az *Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány* (CFCF) minden lehetséges módon fellépett a hátrányos megkülönböztetéssel élő önkormányzatokkal szemben, és segítette a roma szülőknek a váci és sződi iskolákkal vívott küzdelmét. Az alapítvány segítségével létrejött a csörögi asszonyok együttműködése: akik ma már maguk képviselik a gyerekeik ügyét.

Szászi Júlia

www.servvusausztria.at